

Motion till riksdagen
2005/06:Kr337

av **Torsten Lindström m.fl. (kd)**

Antisemitism, nazism och kommunism

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om fortsatt information om och mot nazism.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en upplysningskampanj om och mot kommunism.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en upplysningskampanj om och mot antisemitism.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att se över lagstiftningen mot hatbrott.¹
5. Riksdagen begär att regeringen återkommer med en redogörelse för vidtagna åtgärder mot nazism, kommunism och antisemitism.

¹Yrkande 4 hänvisat till JuU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

1900-talet lär gå till historien som ett av de mörkaste vad gäller synen på människovärdet. Visserligen har brutalitet och folkmord förekommit nästan så länge den mänskliga historien funnits, men aldrig förr har så många skändats och mördats som under det förra seklet. Ondskan fick nya ansikten under 1900-talet och fann nya metoder att plåga människor. Minnet av dessa illdåd lever kvar och kommer förhoppningsvis att leda till att upprepningar av ondskans triumfer kan undvikas.

Nazismen och Förintelsen står i särklass. Det nazistiska hatet mot människor som inte passade de ariska och rasbiologiska illärorna gjorde att miljontals människor kallblodigt mördades. Hatet riktade sig framförallt mot det judiska folket som nästintill utplånades på den europeiska kontinenten och i världen. Det ideologiskt betingade hatet drabbade även till exempel resandefolk och homosexuella. Också människor med avvikande etisk uppfattning som till exempel kristna präster och nunnor eller Jehovas vittnen förföljdes och avrättades.

Den svenska staten har under senare år gjort berömvärda insatser för att hedra Förintelsens offer. En bok har getts ut, forskning har understötts och en särskild myndighet, Forum för Levande Historia, inrättats. Nu finns emellertid farhågor att det svenska engagemanget håller på att mattas av. Det är illavarslande i synnerhet i den tid då nynazistiska krafter då och då sticker fram. I de svenska kommunalvalen syntes 2002 vissa framgångar för extrema grupper. Det är därför angeläget att staten gör nya insatser för att nazismens offer ska hedras och Förintelsen aldrig glömmas eller upprepas.

Kommunismen är en annan ideologi som skördat många offer. Under kommunistiska diktaturer har, enligt försiktiga uppskattningar, 100 miljoner människor offrats. Sovjetunionen, Kina och Kambodja är länder som blev synonyma med utrotning, svält, mord och andra kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Av de kommunistiska länderna kvarstår framför allt Nordkorea, Kina och Kuba, där förtryck fortfarande råder och människor ännu kastas i fängelse för att de ifrågasätter diktaturen och hävdar sin rätt till mänskliga fri- och rättigheter.

En avgörande skillnad mellan det nazistiska och det kommunistiska förtrycket är måhända att informationen om det senare fortfarande inte spritts i samma grad. Ännu kan det finnas svenska politiker som utger sig för att vara både kommunister och demokrater – en logisk kullerbytta utan förankring i verkligheten. Där kommunismen dragit fram har människovärdet alltid kränkts och demokratin krossats. Vi kan också se hur olika odemokratiska och våldsamma metoder blir vanligare i Sverige. Det kan säkert till viss del ledas till okunnighet om demokratins värde samt om kommunismens och vänsterradikalismens fasansfulla brott mot och kränkningar av människovärdet. Därför är det viktigt att informera om och klart ta avstånd från kommunismen i samhället, i skolan och i alla sammanhang. En kampanj motsvarande den om och mot nazism bör ske också om och mot kommunism.

Ett gemensamt drag mellan nazism och kommunism är inslaget av antisemitism. Under senare år har rapporterats om en tilltagande antisemitism i

Fel! Okänt namn på

världen och i all synnerhet västra Europa. I Sverige finns starka varningssignaler att en antisemitism håller på att slå rot hos extrema ungdomsgrupper. Detta yttrar sig också i brott, s.k. hatbrott. Säkerhetspolisens senast tillgängliga rapport "Brottslighet kopplad till rikets inre säkerhet" publicerades 2003. Det totala antalet hatbrott som anmäldes 2003 var 3 914. Av dessa var 128 brott med antisemitiska motiv. De mest förekommande anmälda brotten var hets mot folkgrupp följt av olaga hot/ofredande. Det finns skäl att tro att det finns betydande mörkertal.

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) visade därtill 2002 i rapporten "Hatbrott – En uppföljning av rättsväsendets insatser (BRÅ 2002:9)" att nästan nio av tio anmälda hatbrott för år 2000 lades ned av polis eller åklagare. Grunden för beslutet var oftast att det inte fanns någon skäligen misstänkt person och att brottet därmed inte kunde utredas. I de flesta fall var det polisen som fattade beslut om att förundersökningen skulle läggas ned. I drygt 200 fall har polis fattat nedläggningsbeslutet även när det har funnits en misstänkt person. Grunden för beslutet har då i hälften av fallen varit att den misstänkte varit minderårig. När en förundersökning övertas av åklagaren finns i de allra flesta fall en skäligen misstänkt person för brottet. Även av de förundersökningar som övertagits av åklagare har dock ungefär tre fjärdedelar lagts ned. Den vanligaste nedläggningsgrunden var då att brott inte kunde styrkas. Åtal meddelades för 8 % av de anmälda brotten. För närmare 80 % av gärningarna meddelade rätten fällande dom. Oftast innehöll de fällande domarna enbart ett hatbrott, men i en tredjedel av domarna hade rätten totalt tre brott eller fler som begåtts av samma person att ta ställning till. De brott som oftast förekom i kombination med hatbrotten var misshandel, olaga hot, tillgreppsbrott och skadegörelse. Det är inte möjligt att ur statistiken få fram uppgifter om huruvida gärningsmannen tidigare är dömd för hatbrott. Generellt kan sägas att knappt 40 % av dem som dömdes för hatbrott var tidigare dömda för våldsbrott och en nästan lika stor andel för stöldbrott. En fjärdedel av de dömda gärningsmännen var tidigare lagförda fem gånger eller fler. Den vanligaste påföljden var dagsböter eller fängelse. I hälften av samtliga domar utdömdes någon av dessa två påföljder. Det brott som oftast ledde till böter var hets mot folkgrupp, men även för olaga hot och misshandel utdömdes i några fall ett bötesstraff. Totalt meddelades 46 fängelsedomar, mestadels för misshandel. Dessutom utdömdes fängelse för enstaka fall av mord, dråp, olaga hot och våld mot tjänsteman. Den genomsnittliga fängelsetiden var drygt ett år. Andelen misshandelsbrott som ledde till fängelse var större för misshandel generellt än för hatbrotten. Detta kan tyckas anmärkningsvärt, men förklaras i stor utsträckning av en större andel av de gärningsmän som dömdes för misshandel var under 18 år när det var frågan om hatbrott än när det gällde samtliga misshandelsbrott. Vård inom socialtjänsten förekom dubbelt så ofta när det var frågan om en hatbrottsmisshandel, än för samtliga misshandelsbrott. Det finns således skäl att särskilt se över rättssamhällets arbete mot hatbrott.

Antisemitismen riktas därtill emot det judiska folket men maskeras alltför ofta under en täckmantel där staten Israel kritiserar. Givetvis ska den israeliska regeringens agerande, liksom alla andra regeringars beteende, diskuteras

Fel! Okänt namn på

öppet och kritiserats om så är nödvändigt men det unika i fallet är att klassiska antisemitiska beteenden och lögn dammas av för att därefter appliceras på staten Israel. Utan att blinka kan detta leda till att staten Israels rätt till existens, fred och frihet ifrågasätts med hjälp av antisemitiska argument. För att komma till rätta med detta behövs därför en opinionsbildning och kampanj emot antisemitismens fula tryne. Det är tydligt att det inte räcker med att upplysa om Förintelsen. Det behövs också information för att kunna avslöja när antisemitismen gör nya försök att få genomslag i den moderna debatten.

För att motverka antisemitism, nazism och kommunism bör de i motionen nämnda åtgärderna vidtas samt en redogörelse för dessa insatser och utfallet avgöras.

Stockholm den 22 september 2005

Torsten Lindström (kd)

Annelie Enochson (kd)

Ulrik Lindgren (kd)

Tuve Skånberg (kd)

Dan Kihlström (kd)

Mikael Oscarsson (kd)